

ORSZÁGOS RENDŐRFŐKAPITÁNY

1139 Budapest, Teve u. 4-6.
1903 Budapest, Pf.: 314/15.
Tel: (06-1) 443-5573, Fax: (06-1) 443-5733
IRM: 33-104, 33-140, IRM Fax: 33-133
E-mail: orfkvezeto@orfk.police.hu

Szám: 31099/2008. RP.

Tárgy: alapvető jogot sértő
rendőri intézkedés elmulasztása
elleni panasz elbírálása

HATÁROZAT

A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. tv. (a továbbiakban: Rtv.) 92. § (1) bekezdésében biztosított jogkörömnél fogva, németországi lakos által benyújtott panasz tárgyában folytatott eljárás során – figyelemmel az Rtv. 93/A. § (7) bekezdésére, továbbá a Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Panasztestület) 76/2008. (VII. 09.) számú állásfoglalása megállapításaira – a személyes biztonsághoz fűződő jog megsértése vonatkozásában a panaszt

elutasítom.

A határozat ellen az Rtv. 93/A. § (9) bekezdése alapján – figyelemmel a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 109. § (2) bekezdésére – fellebbezésnek helye nincs, az ellen közvetlen bírósági felülvizsgálatnak van helye.

A határozatot kapják:

- 1) Panaszos;
- 2) Független Rendészeti Panasztestület;
- 3) Győr-Moson-Sopron Megyei Rendőr-főkapitányság vezetője;
- 4) Győri Rendőrkapitányság vezetője;
- 5) Irattár.

INDOKOLÁS

I.

Magyar állampolgár németországi lakos 2008. május 5-én telefonon kérte a Győri Rendőrkapitányság ügyeletétől, hogy másnapra a rendőrség személyi védelmet biztosítson a részére Győrszentiván településen lévő ingatlanánál, ahol bírósági ingatlan-szakértői vizsgálaton kell megjelennie. A Panaszos elmondta, hogy az ingatlannal kapcsolatban bírósági per van folyamatban és az ott lakó személyekkel már korábban szóbeli és fizikai összetűzésbe keveredett. Az ügyeletes a Panaszos gondját megértette, majd kérte, hogy másnap reggel ismételten telefonáljon a Győri Rendőrkapitányságra és az akkor szolgálatban lévő ügyeletesnek jelezze igényeit. 2008. május 6-án a Panaszos újra felhívta telefonon a Győri Rendőrkapitányságot és előadta problémáját és igényeit. Az ügyeletes közölte a Panaszossal, hogy személyi védelmére nincs lehetőség, majd felvilágosította, hogy ha az életét, testi épségét közvetlenül fenyegető cselekményt tapasztal, kérjen rendőri segítséget és részére a szükséges intézkedéseket megteszik. Rendőri intézkedésre végül nem került sor, mert a Panaszost támadás, sérelem nem érte.

II.

A Panasztestület németországi lakos 2008. május 7-én előterjesztett panaszát megvizsgálta, és fent hivatkozott állásfoglalásában a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény (a továbbiakban: Alkotmány) XII. fejezet 55. § (1) bekezdés szerinti személyes biztonságához fűződő jog súlyos sérelmét állapította meg.

Döntésem meghozatala során figyelembe vettem a Független Rendészeti Panasztestület németországi lakos panaszára hozott állásfoglalását, a vonatkozó jogszabályokat, továbbá az ügyben keletkezett dokumentumokat.

A Győri Rendőrkapitányság a Panaszos személyi védelmét bejelentése és a panaszában foglaltak alapján az Rtv., a Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 62/2007. (XII. 23.) IRM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) és a büntetőeljárásban részt vevők, az igazságszolgáltatást segítő Védelmi Programjáról szóló 2001. évi LXXXV. törvény rendelkezései alapján nem láthatta, és nem láthatja el¹. A személyi védelem azokra az esetekre vonatkozik, amikor a rendőrség feladata a külön jogszabályokban konkrétan meghatározott személyi kör védelmének biztosítása. A személyi védelemhez való jog tehát

¹ Rtv. 46/A. § - A személyi védelemmel, illetve Védelmi Programmal kapcsolatos intézkedés: „A Rendőrség a büntetőeljárásban résztvevők és az eljárást folytató hatóság tagjainak személyi védelmét, valamint a Védelmi Program végrehajtásával összefüggő feladatokat külön jogszabály szerint látja el. (...)”

Szolgálati Szabályzat 75. § (1) - Személyvédelmi feladatok: „A személyvédelem során a Rendőrség sajátos védelmi eszközökkel és módszerekkel gondoskodik a jogszabályokban meghatározott személyek (a továbbiakban: védett személyek) élete, testi épsége biztonságáról.
(2) A személyvédelem részletes szabályait külön rendelkezések határozzák meg. (...)”

2001. évi LXXXV. törvény. 1. § 3. pont: „személyi védelem: a rendőrségnek, a vám- és pénzügyőrségnek, valamint a büntetés-végrehajtási szervezetnek a büntetőeljárásban részt vevők, valamint az eljárást folytató hatóság tagjai személyi védelmének elrendelésének feltételeiről és végrehajtási szabályairól szóló külön jogszabály (a továbbiakban: a személyi védelemről szóló jogszabály) szerint folytatott intézkedése;”

fogalmilag nem megegyező az Alkotmány 55. § (1) bekezdése által biztosított személyes biztonsághoz fűződő joggal. Míg az Alkotmányban rögzített személyes biztonsághoz fűződő jog a Magyar Köztársaságban minden állampolgárt megillető alapjog, addig a személyi védelem szűkebb fogalom, mivel konkrét személyeket, konkrét eljárásokban illet meg. Különös tekintettel arra, hogy a vizsgált esemény kapcsán nem állt fenn az életet, testi épséget közvetlenül fenyegető cselekmény.

Magyar állampolgár németországi lakos panaszai megalapozatlanok, mindezekre tekintettel a rendelkező részben foglaltak szerint határoztam.

III.

A Panasztestület alábbi megállapításával nem értek egyet:

1. A Panasztestület állásfoglalásában idézi többek között – helyesen – az Rtv. 2. § (1) bekezdés rendelkezéseit, miszerint:

„A Rendőrség védelmet nyújt az életet, a testi épséget, a vagyonbiztonságot közvetlenül fenyegető, vagy sértő cselekménnyel szemben, felvilágosítást és segítséget ad a rászorulóknak. A Rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait. (...)”

Ezzel kapcsolatban utal arra, hogy:

„A fenti jogszabályi rendelkezéseket a győri Rendőrkapitányság munkatársainak figyelembe kellett volna vennie, különös tekintettel arra, hogy Panaszos tájékoztatta őket az ingatlanába lakó személyek korábbi agresszív, Őt sértő és bántalmazó magatartásáról.”

A konkrét esetet vizsgálva, de általános érvennyel is megfogalmazható álláspontom szerint az, hogy egy vélelmezett absztrakt távoli veszély lehetősége, egy esteleges korábbi konfliktusból eredő félelem érzete önmagában nem keletkeztet közvetlen veszélyhelyzetet, s így a rendőrség részéről intézkedési kötelezettséget sem. Más megítélés alá esik viszont az az eset, amikor a rendőrség tudomására olyan információkat hoznak, amelyekből az érintett személyével kapcsolatos közvetlen veszély² fennállása tűnik ki. A közvetlen veszély és a veszély elválasztása mérlegelést igénylő kérdés. A törvényi szabályozásból következően a rendőrség közbelépéséhez nem elegendő a veszélyhelyzet kialakulásának vélelmezése, ahhoz közvetlen veszélynek, illetve fenyegetettségnek kell fenn állnia. A közvetlen veszély objektív jellegű és független az érintettek szubjektív tudatától. Akkor beszélhetünk róla, ha olyan cselekvés történik, amely a sérelemhez vezető okfolyamatot reálisan megindíthatja. A veszély olyan helyzet, amikor valószínűsíthető az élet, a testi épség vagy az egészség sérelme bekövetkezésének lehetősége, közvetlen veszély esetén viszont időben és térben a sérelem reális bekövetkeztével kell számolni, amely sérelem meghatározott személyt és javakat érint.

² Közvetlen veszély értelmezése kapcsán lásd: BH1995. 685.

Mivel a vizsgált esetben közvetlen veszély az adott időpontban nem volt megállapítható, a Győri Rendőrkapitányságot nem terhelte az Rtv. 13. § (1) bekezdésben, és Szolgálati Szabályzat 3. § (1) bekezdésben megfogalmazott intézkedési kötelezettség.³

Fontosnak tartom kiemelni, hogy a Panaszos magatartásával aktívan hozzájárult a helyzet ilyen irányba való alakulásához, sőt a korábbi rendőrségi dokumentumok azt tanúsítják, hogy agresszív, fenyegető viselkedése miatt az ellenérdekelt félnek kellett az őket ténylegesen fenyegető közvetlen veszély miatt rendőri intézkedést igénybe venni. Ezen kötelezettségének a rendőrség akkor eleget is tett.

2. A Panasztestület állásfoglalásában kifejti továbbá, hogy:

„A Rendőrkapitányság vezetése mulasztott akkor, amikor az ügyben ezt a fontos és jelentős tényt figyelmen kívül hagyta és nem rajtuk múlt, hogy komolyabb következmény az ügyben nem következett be, ugyanis Panaszos egy civil biztonsági szolgálat védelmét vette igénybe.”

A Győri Rendőrkapitányság 2008. szeptember 5-én arról tájékoztatta a Panaszost, hogy a rendőrség segítségnyújtási kötelezettsége ebben az esetben nem terjed ki az Rtv. 24. § (2) bekezdésében⁴ foglalt magánérdek védelmére, mivel bíróság előtt a felek között folyamatban lévő polgári jogvitáról van szó. A rendőrségnek ilyen esetekben történő – indokolatlan – beavatkozása azért sem célszerű, mivel a későbbiekben egy esetleges polgári eljárás eredményes befejezését, kimenetelét akaratlanul befolyásolhatja.

3. A Panasztestület állásfoglalása szerint:

„A Rendőrségnek az Rtv. 24. § /1/, /2/, /3/ bekezdésében foglaltak figyelembe vételével Panaszosnak a szükséges segítséget meg kellett volna adnia.”

A Győri Rendőrkapitányság az Rtv. 24. § (1) bekezdésében⁵ foglalt segítségnyújtási kötelezettségét maradéktanul teljesítette azzal, hogy a Panaszosnak mind korábban, mind a vizsgált esetben a szükséges felvilágosítást megadták.

³ Rtv. 13. § (1) bekezdése: „A rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tényt, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak. (...)”

Szolgálati Szabályzat 3. § (1) bekezdése: „Bűncselekmény vagy szabálysértés észlelése, valamint a közbiztonságot, a közrendet, az államhatár rendjét, a polgárok személyét vagy javait sértő vagy fenyegető veszélyhelyzet esetén, illetőleg ha ilyet hoznak a tudomására, a rendőrt intézkedési kötelezettség terheli. (...)”

⁴ Rtv. 24. § (2) bekezdés: „A magánérdek védelme e törvény alapján csak akkor tartozik a Rendőrség hatáskörébe, ha a törvényes védelem az adott körülmények között más módon nem biztosítható, vagy ha a rendőri segítség nélkül a jog érvényesíthetősége megghiúsulna vagy számottevően megnehezülne.”

⁵ Rtv. 24. § (1) bekezdés: „A rendőr köteles a feladatkörébe tartozó segítséget, illetőleg a hozzáférőknek a tőle elvárható felvilágosítást megadni.”

A (3) bekezdésben⁶ megfogalmazott intézkedés megtagadása szóba sem jött, mivel intézkedési, segítségnyújtási kötelezettség egyáltalán nem állt fenn, a Panaszos felvilágosítása pedig ezzel kapcsolatban megtörtént.

4. A Panasztestület állásfoglalása szerint:

„Elvárható magatartást tanúsított volna a Rendőrség, ha a Panaszos kérelmének előterjesztésekor tisztázta volna hatáskörét és illetékességét, s annak megléte esetén eleget tesz intézkedési kötelezettségének, illetve, ha annak hiányát állapítja meg, úgy az ügyben értesíteni és tájékoztatni kellett volna a hatáskörrel és illetékességgel bíró szervet az ügy megnyugtató rendezése érdekében, azonban ezt elmulasztotta.”

A Győri Rendőrkapitányságnak nem kellett vizsgálnia a hatáskörét és illetékességét, ugyanis intézkedési kötelezettségre okot adó körülmény nem merült fel, más hatóság értesítése és tájékoztatása nem vált szükségessé. Az ingatlannal kapcsolatosan bírósági eljárás volt folyamatban, a Panaszost az ezzel kapcsolatos tudnivalókról az eljáró bíró vélelmezhetően tájékoztatta.

Határozatom az alábbi jogszabályokon alapul:

- a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény XII. fejezet;
- a polgári perrendtartásról szóló 1954. évi III. törvény;
- a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény;
- a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény;
- a Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 62/2007. (XII.23.) IRM rendelet;
- a büntetőeljárásban részt vevők, az igazságszolgáltatást segítők Védelmi Programjáról szóló 2001. évi LXXXV. törvény.

Budapest, 2008. szeptember 30.

Dr. Bencze József r. altábornagy
sk.

⁶ Rtv. 24. § (3) bekezdés: „A segítségnyújtás csak halaszthatatlan szolgálati érdekből tagadható meg, közvetlen életveszély esetén csak akkor, ha a segítségnyújtás miatt több ember élete kerülne közvetlenül veszélybe.”